

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

راهنمای خدمات ارزی

بانک توسعه صادرات ایران

بانک توسعه صادرات ایران

♦ Export Development Bank of Iran ♦

راهنمای خدمات ارزی
با تشکر از مدیریت بین الملل
بانک توسعه صادرات ایران
روابط عمومی
تهران - فروردین ۱۳۸۹

فهرست

۷	بخش اول) افتتاح انواع حساب های ارزی
۱۵	بخش دوم) حوالجات ارزی
۱۶	حوالجات ارزی وارده
۱۷	حوالجات ارزی صادره
۲۱	بخش سوم) مبادلات ارزی
۲۱	خرید و فروش ارز
۲۲	دریافت و پرداخت ارز
۲۵	بخش چهارم) اعتبارات اسنادی وارداتی
۲۵	الف) گشایش
۲۷	ب) اصلاح
۲۷	ج) ظهرنویسی اسناد و پرداخت
۲۹	بخش پنجم) اعتبارات اسنادی صادراتی
۳۵	بخش ششم) ضمانت نامه ارزی (صادراتی - وارداتی)
۳۵	الف) ضمانتنامه های صادراتی
۴۰	ب) ضمانتنامه های وارداتی
۴۳	بخش هفتم) پوشش ریسک نوسانات نرخ ارز

بخش اول

تمام اشخاص حقیقی و حقوقی در صورت دارا بودن شرایط عمومی و اختصاصی می توانند نزد شعب بانک توسعه صادرات ایران افتتاح حساب نمایند.

○ حساب های سپرده قرض الحسنه جاری ارزی

حساب جاری ارزی نوعی سپرده قرض الحسنه است که غالباً به دارنده آن دسته چک اعطا می‌گردد و صاحب حساب با ارائه درخواست کتبی در صورت نیاز و صدور چک ارزی شخصاً و یا توسط سایر افراد می‌تواند از حساب خود برداشت نموده یا عملیات بانکی انجام دهد.

نحوه افتتاح حساب

برای افتتاح حساب جاری ارزی، متقاضی می‌بایست دارای حساب جاری ریالی نزد بانک توسعه صادرات ایران باشد و با تأمین حداقل **۱۰ هزار دلار** یا معادل آن به ارزهای معتبر دیگر و **ارایه مدارک لازم** درخواست افتتاح حساب جاری ارزی نماید. افتتاح حساب مستلزم طی مراحل جاری، تناسب فعالیت متقاضی، تأیید مسئولین شعبه و پس از استعلام از بانک مرکزی مبنی بر عدم چک برگشتی مشتری انجام خواهد پذیرفت.

تبصره ۱- شرکت های حمل و نقل و وابسته بازرگانی کشورهای خارجی شامل تأمین حداقل مبلغ ۱۰ هزار دلار نمی‌گردند.
تبصره ۲- افتتاح حساب های ارزی به ارزهای یورو، دلار آمریکا، پوند انگلیس، ین ژاپن، درهم امارات، فرانک سوئیس، دلار کانادا امکان پذیر است.

حساب های سپرده قرض الحسنه پس انداز

حساب های سپرده قرض الحسنه پس انداز حساب هایی دیداری هستند که به دارنده آن، دفترچه حساب پس انداز اعطا می‌گردد و صاحب حساب یا وکیل قانونی وی می‌تواند با مراجعه حضوری به شعبه و ارائه دفترچه از حساب خود برداشت نماید. کلیه خدمات بانکی قابل ارائه به حسابهای قرض الحسنه جاری برای این نوع حساب نیز میسر می‌باشد.

نحوه افتتاح

برای افتتاح حساب پس انداز ارزی، متقاضی می‌بایست با تأمین حداقل **۱۰۰ دلار** یا معادل آن به سایر ارزهای معتبر، **ارایه مدارک لازم، تایید مسئولین و تناسب فعالیت مشتری**، درخواست افتتاح حساب ارزی نماید.

○ خدمات قابل ارائه به حساب های قرض الحسنه پس انداز و جاری ارزی

صاحبان حساب قرض الحسنه پس انداز و جاری ارزی می توانند از خدمات بانکی زیر استفاده نمایند:

- ۱- دریافت حواله های ارزی از بانک های داخل و خارج کشور
- ۲- ارسال حواله های ارزی به بانک های داخل و خارج کشور
- ۳- انتقال وجوه ارزی به حساب افراد حقیقی و حقوقی دیگر در شعبه های که نزد آن حساب دارند و یا شعب دیگر بانک توسعه صادرات ایران و سایر بانک ها در داخل و خارج از کشور
- ۴- دریافت وجوه نقدی از محل موجودی حساب در حد مقدورات بانک توسط صاحب حساب و یا افراد دیگر بنا به درخواست صاحب حساب
- ۵- واریز وجوه ارزی حاصل از اعتبارات اسنادی صادراتی
- ۶- خدمات تسهیلاتی و اعتباری در صورت دارا بودن شرایط

نکته: به حساب های قرض الحسنه جاری و پس انداز سود تعلق نمی گیرد.

حساب های سپرده سرمایه گذاری مدت دار ارزی

حساب هایی هستند که در آن ها مشتریان مبلغ معینی را در دوره زمانی مشخص و با هدف دریافت سود، در اختیار بانک توسعه صادرات ایران قرار می دهند.

نحوه افتتاح حساب

برای افتتاح حساب سپرده ارزی، متقاضی می بایست با تامین حداقل ۵۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزهای معتبر و ارایه مدارک لازم، درخواست افتتاح حساب سپرده ارزی نماید.

سپرده های ارزی برای دوره های یک ماهه، دو ماهه، سه ماهه، شش ماهه و یک ساله افتتاح می گردد که در صورت تمایل سپرده گذار در سررسید قابل تمدید خواهد بود.

نکته: به صاحبان این حساب ها قرارداد گواهی سپرده اعطا می گردد

○ ویژگی های سپرده های سرمایه گذاری ارزی

- ۱- این نوع حساب ها فاقد گردش بوده و با واریز وجه افتتاح و با برداشت هر مقدار از وجه حساب سپرده ابطال می گردد.
- ۲- سپرده های ارزی بانک توسعه صادرات ایران به صورت قراردادی مطابق با عملیات بانکداری بدون ربا است که بین بانک و سپرده گذار منعقد گردیده و رعایت مفاد آن برای مشتری الزام آور می باشد و بر اساس آن بانک سپرده های مزبور را در عملیات بانکی مجاز به کار می گیرد.
- ۳- هر چند واریز وجه حواله ارزی یا انتقال وجه از حساب دیگر به اینگونه سپرده ها به صورت مکرر ممکن نیست، لیکن در صورت تمایل، سپرده گذار میتواند سپرده را قبل و یا در سر رسید باطل و در صورت تعلق سود پس از محاسبه سود آن طبق ضوابط موجود، دریافت نموده یا عملیات بانکی مورد نظر را انجام دهد.
- ۴- سود سپرده های ارزی متناسب با بازدهی به کارگیری این منابع تعیین و به صورت ارزی پرداخت می شود و یا به اصل سپرده اضافه می شود. همچنین با درخواست سپرده گذار، سود سپرده به حساب افراد دیگری که نزد بانک حساب های قرض الحسنه و جاری دارند قابل واریز است.

نحوه احتساب سود سپرده ارزی

سود انواع سپرده ها، بر اساس نرخ لایبور (LIBOR) برای مقاطع زمانی یک ماهه، دو ماهه، سه ماهه، شش ماهه و یک ساله محاسبه می شود. نرخ لایبور روز قبل از سپرده گذاری، مبنای محاسبه سود آن دوره قرار می گیرد و اگر سپرده قابل تمدید باشد از نظر حقوقی سپرده در هر بار سر رسید یک سپرده جدید تلقی شده و از نظر نرخ سود پرداختی و تاریخ سر رسید شرایط سپرده جدید را خواهد داشت. (با نرخ های جدید به تاریخ روز قبل از تمدید سپرده محاسبه می گردد)

ابطال سپرده و نحوه احتساب سود سپرده ابطال شده

سپرده گذار هر زمان بخواهد می تواند سپرده خود را ابطال نماید و وجه آن را به صورت نقد (در حد مقدرات بانک) دریافت و یا به صورت فعالیت های بانکی دیگر مورد استفاده قرار دهد. برای ابطال سپرده حضور صاحب/صاحبان حساب سپرده همراه با

ارائه اصل برگ قرارداد سپرده، درخواست کتبی ابطال سپرده و کارت شناسایی معتبر الزامی است.

اگر سپرده صرف نظر از مدت سپرده‌گذاری زودتر از یک ماه ابطال گردد هیچ سودی به آن تعلق نخواهد گرفت.

در صورتی که سپرده بیش از یک ماه و قبل از سررسید (فرضاً درخصوص سپرده سه ماهه پس از ۶۵ روز) ابطال گردد، مبنای محاسبه سود سپرده یک درصد کمتر از نرخ حداکثر دوره قابل محاسبه‌ای که سپرده در آن دوره فعال (در فرض بالا نرخ سود دو ماهه) بوده و برای تعداد روزهای سپرده‌گذاری شده به صورت روزشمار محاسبه و پرداخت می‌گردد.

○ تسهیلات جانبی سپرده‌های ارزی

سپرده‌گذاران می‌توانند قرارداد سپرده خود را به عنوان وثیقه به منظور دریافت تسهیلات بانکی و یا ضمانت‌نامه‌های ارزی و ریالی خود یا اشخاص ثالث در اختیار بانک قرار دهند و در حالی که سود سپرده خود را دریافت می‌کنند وثیقه لازم را نیز تأمین کرده‌اند.

نرخ لایبور (LIBOR)

نرخ لایبور، نرخ است بین‌المللی که توسط گروه ویژه‌ای از بانک‌ها در لندن تعیین می‌شود. این نرخ به طور روزانه برای ارزهای عمده تعیین می‌شود. نرخ لایبور برای ماه‌ها، روزها و دوره‌های متفاوت سپرده‌گذاری متغیر است.

مدارک لازم جهت افتتاح انواع حساب‌های ارزی

الف- (۱) شرایط عمومی اشخاص حقیقی

- ۱- آرایه اصل و تصویر شناسنامه و اصل کارت ملی
- ۲- مدرک مشخص معتبر در رابطه با فعالیت اقتصادی متقاضی (شغل)
- ۳- تکمیل کارت نمونه امضاء
- ۴- ارائه اصل و تصویر جواز اقامت معتبر در ایران (برای اشخاص حقیقی خارجی)
- ۵- حضور متقاضی افتتاح حساب
- ۶- تأمین حداقل موجودی بر مبنای نوع حساب به دلار یا معادل آن

به سایر ارزهای معتبر برای افتتاح حساب
نکته: در صورتی که اشخاص حقیقی درخواست افتتاح حساب به صورت مشترک داشته باشند، ارایه کلیه مدارک و رعایت شرایط فوق برای تمامی شرکای حساب الزامی است. علاوه بر آن فرم مربوط به حساب های مشترک نیز می بایست توسط صاحبان حساب تکمیل و امضا گردد.

الف-۲) شرایط اختصاصی اشخاص حقیقی

- ۱- معرف معتبر دارای حساب نزد بانک توسعه صادرات ایران یا یکی از بانک های داخلی با گواهی امضا و مهر بانک مربوطه
- ۲- اصل و تصویر سند مالکیت محل فعالیت و اقامت (برای حساب جاری) یا اجاره نامه رسمی محل مذکور
- ۳- اصل کارت پایان خدمت افراد ذکور (برای حساب جاری)
- ۴- استعلام از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر عدم وجود سابقه سوء اثر چک های برگشتی (حساب های جاری)

ب-۱) شرایط عمومی اشخاص حقوقی

- ۱- شرکت نامه (اظهارنامه ثبت شرکت ها)
- ۲- اساسنامه (که در آن شرکت مجاز به افتتاح حساب باشد)
- ۳- آگهی تاسیس مندرج در روزنامه رسمی
- ۴- آگهی آخرین تغییرات مندرج/ یا صورتجلسه هیأت مدیره موجود و روزنامه آخرین مبلغ سرمایه و آخرین اقامتگاه شرکت
- ۵- آخرین صورتجلسه مجمع عمومی/ یا صورتجلسه هیأت مدیره
- ۶- ارایه اصل و تصویر شناسنامه و کارت ملی صاحبان امضاء و هیات مدیره
- ۷- تأمین حداقل موجودی بر مبنای نوع حساب به دلار یا معادل آن به سایر ارز های معتبر دیگر برای افتتاح حساب
- ۸- حضور صاحبان امضا جهت احراز هویت و امضاء دفاتر افتتاح حساب

ب-۲) شرایط اختصاصی اشخاص حقوقی

- ۱- اصل و تصویر سند مالکیت یا اجاره نامه رسمی محل فعالیت (برای حساب جاری)
- ۲- وصول پاسخ استعلام از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (فقط

- برای حساب جاری)
۳- کارت بازرگانی (اصل و تصویر)
۴- تناسب فعالیت متقاضی با فعالیت های بانک با تأیید مسئولین شعبه

نکته: لازم به ذکر است که اصل تمامی مدارک مطالبه شده، پس از مطابقت با تصاویر آن ها توسط متصدی ذیربط، مسترد خواهد شد.

برای ارائه کلیه خدمات بانکی و افتتاح هرگونه حساب قانون و مقررات مبارزه با پولشویی مطابق با قوانین موضوعه رعایت می گردد و کلیه مشتریان متعهد می باشند قوانین مربوطه در حین افتتاح حساب و طی دوره فعالیت با بانک را به صورت کامل مراعات نمایند.

بخش دوم

یکی از خدمات ارزی بانک توسعه صادرات ایران، دریافت حواله های وارده از سراسر نقاط جهان و صدور حواله های ارزی به اقسا نقاط دنیا می باشد.

مشتریان می توانند وجوه خود را در حداقل زمان ممکن و صرف کمترین هزینه به سراسر جهان حواله نموده و یا حواله های ارزی خود را از طریق سیستم سوئیفت در بانک توسعه صادرات ایران دریافت نمایند.

شرایط و مدارک لازم برای دریافت حوالات ارزی وارده:

- ۱- افتتاح حساب ارزی نزد هریک از شعب بانک توسعه صادرات ایران
- ۲- دریافت مشخصات سوئیفتی شعبه مربوطه بانک توسعه صادرات از متصدی مربوطه (برای جلوگیری از خطا در ارسال حواله)
- ۳- دریافت فهرست مهمترین کارگزاران بانک و مشخصات سوئیفتی آن ها
- ۴- دریافت حواله (Message Type ۱۰۳) از بانک ارسال کننده حواله.

نکته: این نوع پیام صرفاً جهت پرداختهای مستقیم می باشد و دریافت ارزش ناشی از اعتبارات اسنادی صادراتی و یا اسناد وصولی با پیام فوق صورت نمی گیرد. (مراجعه به قسمت اعتبارات اسنادی)

○ انواع حواله های وارده: حواله های وارده بر حسب زمان واریز به حساب ارزی مورد نظر به چند دسته تقسیم می شوند.

- ۱- حواله هایی که همانروز به حساب مشتری واریز می شوند.
- ۲- حواله هایی که در روزهای آتی به حساب مشتری واریز می شوند.
- ۳- حواله های پوشش دار که از بانک هایی ارسال می شوند که روابط کارگزاری با بانک توسعه صادرات ایران ندارند و با طی واسطه از طریق بانک های کارگزار برای شعب بانک توسعه صادرات ارسال می شوند.
- ۴- حواله های پوشش دار و آتی که دو ویژگی بالا را با هم دارند و معمولاً دیرتر دریافت می شوند.

نکته: ۱- برخی از حواله ها به دلیل عدم رعایت شیوه معمول ارسال حواله در بانک حواله دهنده (MT ۱۰۳) دچار مشکل می شوند.

۲- در هنگام افتتاح حساب ارزی، فهرست کارگزاران و مشخصات سوئیفتی شعب بانک توسعه صادرات را از قسمت حواله های وارده دریافت نمایید تا از مشکلات احتمالی جلوگیری شود.

۳- در صورتی که نوع ارز حواله ارسالی با نوع ارز حساب ارزی مشتری متفاوت باشد حواله در حسابهای بانک نگهداری می شود تا وضعیت آن از طرف شما مشخص شود.

۴- اطلاعات حساب ارزی خود را می توانید به دلخواه از طریق

تلفن‌بانک، اینترنت بانک، موبایل بانک و یا از طریق سرویس پیام کوتاه تلفن همراه مشاهده نمایید و از واریز وجه به حساب مربوطه مطلع شوید. توصیه می‌شود به منظور جلوگیری از اتلاف وقت از مراجعه به شعبه خودداری نموده و از خدمات فوق استفاده گردد.

شرایط و مدارک لازم برای ارسال حوالجات ارزی صادره:

- ۱- تکمیل فرم در خواست صدور حواله ارزی
- ۲- محل تامین ارز: هیچگونه محدودیتی در سقف مبلغ حواله صادره (مشروط بر اینکه اسکناس نباشد)، وجود ندارد مگر اینکه ارز ارسالی به صورت اسکناس باشد که در آن صورت لازم است منشاء ارز مشخص شود. (محل تامین ارز می‌تواند از حسابهای ارزی مشتریان نزد بانک توسعه صادرات ایران و یا شبکه بانکی و یا ارزهای تامین شده از محل عملیات بانکی دیگر نظیر اعتبار اسنادی، تسهیلات دریافتی، صرافی‌های مجاز و ... باشد).
- ۳- مشخص نمودن روش پرداخت کارمزد ریالی (از محل حساب یا نقدی)
- ۴- نام، آدرس و شماره تلفن فرستنده به زبان انگلیسی
- ۵- ارائه نام، آدرس و کد سوئیفتی بانک با بانکهای واسط جهت سرعت و سهولت در ارسال حواله
- ۶- ارائه نام، آدرس و کد سوئیفتی بانک ذینفع (bnf.bank) به زبان انگلیسی
- ۷- شماره حساب و آدرس گیرنده حواله (ذینفع) به زبان انگلیسی و شماره IBAN (در مورد کشورهای که از این سیستم استفاده می‌کنند)
- ۸- مشخص نمودن روش پرداخت کارمزد کارگزار (بانک گیرنده) و جزئیات پرداخت به زبان انگلیسی

نکته: برای هر حواله ارزی صادره نیاز به پرداخت کارمزد ریالی به صورت الزامی و کارمزد ارزی بانک‌های واسط و یا گیرنده به صورت اختیاری یا انتخابی می‌باشد.

● کارمزد ریالی را می توان به صورت نقدی پرداخت نمود و یا از حساب ریالی مشتری نزد بانک پرداخت نمود.

● کارمزد ارزی به دو روش قابل پرداخت است:

۱- برعهده گیرنده (BEN): در صورتی پرداخت کارمزد بر عهده گیرنده باشد مبلغ کارمزد از اصل حواله کسر می شود و مبلغ حواله پس از کسر کارمزدهای بانکهای واسط و گیرنده به حساب ذینفع واریز می شود.

۲- بر عهده فرستنده (OUR): در صورتی پرداخت کارمزد بر عهده فرستنده باشد مبلغ کارمزد از اصل حواله کسر نمی شود و حواله به صورت خالص توسط گیرنده دریافت می شود و فرستنده باید آن را مطابق صورتحساب ارسالی بانکهای کارگزار یا گیرنده به شکل نقدی و یا از محل حساب خود نزدبانک توسعه صادرات ایران تامین و پرداخت نماید.

نکته:

- ۱- ارسال حواله ارزی برای کلیه بانکهای داخلی نیز میسر بوده و شامل پرداخت کارمزد و هزینه سوئیفت می باشد.
- ۲- در صورتیکه ارسال حواله به صورت پوششی (پیام حواله مستقیماً به بانک گیرنده و انتقال وجه حواله از طریق بانک ثالث) باشد علاوه بر کارمزد مربوطه هزینه دو پیام سوئیفتی دریافت می شود.
- ۳- کلیه ضوابط و قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی توسط این بانک رعایت می گردد. لذا کلیه مشتریانی که اقدام به صدور یا دریافت حواله می نمایند لازم است نسبت به ارائه اطلاعات و یا مدارک مورد نیاز کمال همکاری را با بانک نمایند.

محل مراجعه: هریک از شعب بانک توسعه صادرات ایران (واحد ارزی)

بخش سوم

○ خرید و فروش ارز

الف - شرایط خرید ارز

- خرید ارز از مشتری به صورت اسکناس نقد حداکثر معادل ده هزار دلار آمریکا (یورو، دلار، فرانک و پوند) و یا از حساب ارزی بدون محدودیت مبلغ (قرض الحسنه و جاری) صورت می پذیرد.
- نرخ خرید ارز به صورت روزانه و در زمان انجام عملیات به صورت موردی از طریق مدیریت بین الملل بانک توسعه صادرات ایران اعلام می شود و مبنای خرید ارز قرار می گیرد.
- خرید ارز از مشتری به صورت اسکناس شامل دریافت کارمزد می شود ولی خرید ارز از حساب ارزی مشتری شامل دریافت کارمزد نمی شود.

ب- شرایط فروش ارز

- فروش ارزهای (یورو، دلار، فرانک و پوند) برای مسافرت با ارائه اصل گذرنامه، بلیط و ویزا و کپی آنها صورت می پذیرد. به هر شخص ۲هزار دلار یا معادل آن به ارزهای دیگر پرداخت می شود. به هر همراه هم ۲هزار دلار یا معادل آن پرداخت می شود.
  - نرخ فروش ارز به صورت روزانه از طریق مدیریت بین الملل بانک توسعه صادرات ایران اعلام می شود.
  - فروش ارز به دانشجویان بورس وزارت علوم و سایر دانشجویان و ارز برای درمان
  - فروش ارز برای تسویه هزینه های ویزا کارت
  - فروش ارز به مشتری شامل دریافت کارمزد می شود.
- نکته: خرید و فروش ارز به نرخ اعلامی مناطق آزاد در بانک توسعه صادرات صورت می پذیرد.

○ دریافت و پرداخت ارز

الف- شرایط دریافت ارز

- دریافت ارز به صورت اسکناس و نقد شامل دریافت کارمزد نمی شود.
- سقف دریافت ارز از مشتری مبلغ ۵ هزار دلار یا معادل آن به سایر ارزها می باشد مگر اینکه شخص به خارج از کشور مسافرت نماید و با ارائه اظهارنامه از بانک ملی مبادی ورودی کشور مبلغ ارز را به حساب خود واریز یا معادل ریالی آن را دریافت نماید.

ب- شرایط پرداخت ارز

- پرداخت اسکناس به مشتری از محل حساب ارزی (قرض الحسنه و یا جاری) و یا به صورت اسکناس در حد مقررات بانک می باشد و شامل پرداخت کارمزد می شود.

محل مراجعه: هریک از شعب بانک توسعه صادرات ایران (واحد ارزی)

بخش چهارم

مراحل مختلف اعتبار اسنادی عبارتند از:

- الف) گشایش
- ب) اصلاح
- ج) ظهورنویسی اسناد و پرداخت

الف - گشایش :

بانک توسعه صادرات، با رعایت ضوابط مقرر اقدام به گشایش انواع اعتبار اسنادی اعم از دیداری و یا مدت دار می نماید.

نحوه تامین ارز:

- ۱- ارز توافقی (خرید ارز از بانک با ارایه معادل ریالی توسط متقاضی)
- ۲- ارز متقاضی که مستقیماً از حساب ارزی متقاضی برداشت می شود.
- ۳- تسهیلات ارزی از منابع بانک (در صورت داشتن مصوبه اعطای تسهیلات)
- ۴- حساب ذخیره ارزی
- ۵- تسهیلات اعطایی از سوی بانک های خارجی (از جمله بانک توسعه اسلامی)

مدارک مورد نیاز:

- ۱- افتتاح حساب ارزی و ریالی
  - ۲- تشکیل پرونده (با ارائه تصویر کارت بازرگانی)
  - ۳- اصل پروفرم و ثبت سفارش ممهور به مهر وزارت بازرگانی (معاونت توسعه روابط اقتصادی و بازرگانی خارجی، دفتر ثبت سفارشات) به همراه دو سری کپی از اسناد مذکور
  - ۴- اصل بیمه نامه باربری حاکی از بیمه کالا نزد یکی از شرکت های بیمه داخلی و رسید پرداخت حق بیمه
  - ۵- فرم های تکمیل شده گشایش اعتبار، تعهد ترخیص و خرید ارز (همراه با تمبر مالیاتی)
  - ۶- به هنگام گشایش اعتبار، ۱۰۰٪ مبلغ اعتبار به عنوان پیش پرداخت از حساب مشتری برداشت می شود که با توجه به درجه اعتبار و نوع فعالیت متقاضی ممکن است پیش پرداخت کمتر از ۱۰۰٪ مورد تصویب کمیته اعتباری شعبه و یا مدیریت اعتبارات و سرمایه گذاری (برحسب مبلغ اعتبار اسنادی) قرار گیرد. در صورتی که بر اساس مصوبه کمیته اعتباری شعبه یا مرکز، متقاضی اعتبار اسنادی بخشی از وجه اعتبار را تامین نماید، مدارک ذیل نیز مورد نیاز می باشد.
    - فرم قرارداد جعله تکمیل شده (همراه با تمبر)
    - فرم تکمیل شده تعهد پرداخت مابقی وجه اعتبار
    - تامین وثائق کافی طبق مصوبه شعبه یا مرکز
- شعب این بانک متن اعتبار اسنادی را تهیه و از طریق بانک ابلاغ کننده برای ذینفع اعتبار اسنادی ارسال می کنند.
- نکته: برای ورود کالا به مناطق آزاد و یا ترانزیت کالا نیازی به ثبت سفارش نمی باشد. در این حالت مشتری باید پیش پرداخت را به ارز بپردازد.

محاسبه پیش پرداخت و کارمزد گشایش اعتبار

ب) اصلاح:

- شعب این بانک، متن اصلاحیه را تهیه و از طریق بانک ابلاغ کننده برای ذینفع اعتبار اسنادی ارسال می دارند.
- اصلاح و یا حتی ابطال اعتبار اسنادی منوط به تایید و قبول طرفین می باشد. کارمزد و هزینه دریافتی جهت مخابره پیام سوئیفت به بانک کارگزار، بر اساس ریال محاسبه و اخذ می شود.
- بر اساس مقررات بین المللی، در صورت عدم پرداخت هزینه ها کارمزدهای مربوط به ابلاغ اعتبار اسنادی، اصلاحیه و سایر خدمات بانک ابلاغ کننده، خریدار موظف به تامین آن ها می باشد.

ج) ظهنویسی اسناد و پرداخت

- در صورت وجود هرگونه شرایط پرداخت، این بانک موظف به پرداخت بر اساس نوع پرداخت قید شده در متن اعتبار اسنادی است.
- عملیات تسویه، واریز، ظهنویسی و تحویل اسناد اعتبارات اسنادی دیداری در یک مرحله انجام می گیرد.
- شعب، با دریافت اسناد از بانک معامله کننده و با توجه به میزان پیش پرداخت هنگام گشایش اعتبار و شیوه تامین ارز نسبت به محاسبه و دریافت مابقی مبلغ اعتبار اقدام نموده و پس از آن در خصوص واریز اسناد و ظهنویسی آن عمل خواهند کرد.
- در اعتبارات اسنادی دیداری، این بانک پس از اخذ تتمه اعتبار (با توجه به میزان پیش پرداخت)، نسبت به ظهنویسی و تحویل اسناد اقدام خواهد نمود.
- در اعتبار اسنادی مدت دار، بانک پس از اخذ وثایق مطمئن، اسناد را ظهن نویسی و تحویل متقاضی می نماید (در این حالت متقاضی موظف است در سررسید پرداخت مثلاً ۶ ماه بعد، نسبت به تامین موجودی معادل مانده اعتبار اقدام نماید).

محل مراجعه: هریک از شعب بانک توسعه صادرات ایران (واحد ارزی)

بخش پنجم

اعتبار اسنادی صادراتی توسط بانک خریدار گشایش می یابد و بانک توسعه صادرات ابلاغ کننده آن به صادرکننده ایرانی می باشد. جهت سهولت و تسریع در ارائه خدمات در مراحل مختلف، توصیه می گردد ذینفع اعتبار دارای حساب ریالی و ارزی نزد شعبه مربوطه باشد.

شرایط اعتبار اسنادی صادراتی جهت استفاده از تسهیلات پیش از حمل چنانچه مشتریان محترم قصد دریافت تسهیلات از بابت اعتبار اسنادی صادراتی دیداری مفتوحه به نفع خود را دارند، نسبت به رعایت شرایط اعتبار با موارد ذیل اقدام نمایند و نهایتاً شعبه موضوع را به اعتبارات ارسال می نماید.

۱- اعتبار توسط یکی از کارگزاران این بانک یا یک بانک معتبر افتتاح گردد.

۲- در صورت افتتاح اعتبار توسط بانک هایی غیر از بانک های مورد اشاره، اعتبار توسط یکی از بانک های موصوف در بند ۱ مورد تایید (Confirm) قرار گیرد.

۳- بانک گشایش کننده یا تایید کننده، جزو بانک های ممنوع معامله معرفی شده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نباشد.

۴- نوع ارز اعتبار از ارزهای جهان روا و مورد قبول بانک باشد.

۵- محل انقضای اعتبار ایران باشد.

۶- امکان معامله یا پرداخت وجه اسناد توسط بانک توسعه صادرات با درج نام این بانک در فیلد ۴۶A فراهم گردد. چنانچه بانک تایید کننده با معامله یا پرداخت وجه نزد این بانک موافقت نمی نماید، مراتب در مدیریت امور بین الملل مورد بررسی قرار گرفته و اعلام نظر می گردد.

۷- پرداخت وجه در مقابل اسناد حمل مطابق شرایط اعتبار، توسط بانک گشایش یا تایید کننده، تعهد شده باشد. در صورتی که پرداخت وجه توسط بانک انتقال دهنده به ذینفع ثانویه (Transferring Bank) مشروط به وصول وجه اسناد از بانک گشایش کننده باشد، موضوع توسط مدیریت امور بین الملل مورد بررسی قرار گرفته و اعلام نظر می گردد.

۸- اسناد حمل درخواستی و شرایط اعتبار، غیر متعارف، غیر قابل تهیه و اجرا نباشد.

۹- پرداخت وجه اسناد، مشروط به تایید کالا در مقصد توسط خریدار یا نهادها و یا سازمان های مسئول کشور خریدار نگردد.

۱۰- در صورتی که اعتبار، قابل انتقال (Transferable) بوده و ذینفع اعتبار متقاضی استفاده از تسهیلات باشد، شرط مذکور از متن اعتبار حذف گردد.

۱۱- در صورت انتقال اعتبار به ذینفع ثانویه، استفاده از تسهیلات بانک صرفاً برای ذینفع ثانویه متصور می باشد

۱۲- پوشش وجه توسط بانک های آمریکایی صورت نپذیرد.

○ شرایط اعتبار اسنادی صادراتی جهت استفاده از تسهیلات پس از حمل (خرید دین)

در مورد اعتبارات اسنادی مدت داری که مشتریان مایلند در مقابل اینگونه اعتبارات از تسهیلات ارزی یا ریالی خرید دین بانک توسعه صادرات ایران استفاده نمایند:

- ۱- شرط اولیه و اساسی: افتتاح اعتبار توسط یک بانک معتبر یا کارگزار این بانک و در غیر اینصورت تأیید (confirm) توسط یک بانک ثالث که مورد قبول بانک توسعه صادرات ایران باشد.
- ۲- در صورت درخواست ارایه برات به همراه سایر اسناد حمل، برات مزبور بر عهده بانک گشایش یا تأیید کننده صادر گردد.
- ۳- به مجرد دریافت اسناد حمل مطابق شرایط اعتبار، بانک گشایش کننده تعهد پرداخت در سررسید از جانب خود را به بانک توسعه صادرات ایران اعلام نماید.
- ۴- اعتبار حاوی شرطی حاکی از فراهم ساختن امکان عدول بانک گشایش کننده از پرداخت وجه در صورت بروز یک اتفاق خاص (Clause Rejection) نباشد.

○ شرایط اعتبار اسنادی صادراتی جهت پرداخت وجه اسناد در هنگام ارائه به بانک

- ۱- بانک توسعه صادرات ایران به عنوان معامله کننده اسناد حمل، تعیین شده باشد
- ۲- پرداخت وجه اسناد مشروط به شرایط غیر متعارف نگردد. برای نمونه منوط داشتن پرداخت وجه به صدور گواهی خاص توسط خریدار یا شخص ثالث در هنگام رسیدن کالا به مقصد مشخص شود.
- ۳- اعتبار اسنادی مفتوحه غیر قابل برگشت و غیر قابل انتقال به اشخاص ثالث باشد.
- ۴- نوع ارز اعتبار از ارزشهای معتبر و مورد قبول بانک باشد.
- ۵- بانک گشایش یا تأیید کننده متعهد می گردد وجه اسناد حمل را مطابق شرایط اعتبار را پرداخت می نماید.
- ۶- بانک گشایش یا تأیید کننده حائز رتبه A و B باشد. در غیر این صورت پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران لازم است.

○ ابلاغ اعتبار اسنادی صادراتی

در صورتی که اعتبار اسنادی صادراتی از طریق سیستم سوئیفت و به صورت رمزدار دریافت گردد، اصالت و صحت آن مورد تایید بانک بوده و به مشتری ابلاغ می‌گردد. در غیر این صورت (پیام سوئیفتی غیر رمزدار یا نامه پستی) تا تایید اصالت اعتبار از سوی بانک کارگزار، اعتبار به مشتری ابلاغ نمی‌گردد یا فقط اطلاع داده می‌شود.

- اعتبارات اسنادی پس از وصول مورد بررسی بانک قرار گرفته و در صورت لزوم، مواردی به بانک گشایش کننده یا مشتری یادآوری می‌شود.
- ذینفع اعتبار باید مفاد و شرایط اعتبار را مورد مطالعه قرار دهد و چنانچه مغایرت یا تفاوت‌هایی میان اعتبار و توافقیهای صورت گرفته با خریدار مشاهده نمود از خریدار تقاضای اصلاح اعتبار را نماید.
- اصلاحیه‌ها و پیام‌های مرتبط با ذینفع به ترتیبی که قبلاً بیان شد، به مشتری ابلاغ می‌گردد.
- کارمزدها و هزینه‌های متعلقه در هریک از موارد از ذینفع اخذ می‌شود.
- لازمه ارائه خدمات فوق به مشتریان، داشتن حساب ریالی و ارزی به نام ذینفع اعتبار اسنادی نزد شعبه ذیربط می‌باشد.

○ مبادله اسناد حمل صادراتی

- ذینفع اعتبار باید اسناد حمل موضوع اعتبار اسنادی را دقیقاً مطابق شرایط اعتبار تهیه و در مهلت مقرر در اعتبار به شعبه ذیربط ارائه نماید.
- عدم تنظیم اسناد حمل مطابق شروط اعتبار موجب بروز مغایرت در اسناد مذکور می‌شود که این امر در پرداخت به موقع وجه مشکل ایجاد کرده و حتی ممکن است باعث عدم پرداخت وجه از سوی بانک گشاینده گردد.
  - شعبه ذیربط در صورتی که بانک توسعه صادرات ایران بر طبق شرایط اعتبار مجاز به پذیرش اسناد حمل و بررسی آنها گردیده باشد، در صورت تقاضای مشتری، اسناد حمل را با شرایط اعتبار مطابقت داده و اگر مغایرتی مشاهده نماید، به مشتری اعلام می‌نماید.
  - ارائه اسناد حمل باید با تکمیل فرم مخصوص این کار به بانک انجام شود.
  - بانک بابت خدمات مرتبط با بررسی و ارسال اسناد حمل، کارمزد و هزینه‌های متعلقه را اخذ می‌نماید.

○ ارسال اسناد تحت مکانیسم اسناد وصولی عهده خارج (COLLECTION)

صادرکنندگان می‌توانند خارج از مکانیسم اعتبارات اسنادی و بر اساس اعتماد و سوابق قبلی معامله با خریداران، اقدام به انجام معاملات تجاری در قالب اسناد وصولی عهده خارج بنمایند. تحت این مکانیسم، صادرکنندگان می‌توانند با معرفی بانک خریدار و در صورت حصول اطمینان از صحت و حسن اعتبار بانک مذکور، از بانک توسعه صادرات ایران درخواست نمایند اسناد حمل به بانک خریدار در ازای اخذ وجه یا تعهد پرداخت در سررسید معین ارسال نماید. شایان ذکر اینکه، برخلاف اعتبارات اسنادی که بانک خریدار در صورت دریافت اسناد مطابق شرایط اعتبار، متعهد به پرداخت وجه می‌گردد، در این مکانیسم بانک خریدار هیچگونه تعهدی برای پرداخت وجه اسناد تا زمان مراجعه، ارایه قبولی و پرداخت وجه از طرف خریدار ندارد.

بخش هشتم

الف - ضمانتنامه های صادراتی:

بانک توسعه صادرات ایران بنا به درخواست صادر کنندگان ایرانی در حداقل زمان ممکن نسبت به صدور ضمانتنامه های مورد نیاز و در قالبهای ذیل اقدام می نماید:

- ۱- صدور کالا
- ۲- صدور خدمات فنی و مهندسی
- ۳- قراردادهای داخلی
- ۴- سایر موارد

○ ضمانتنامه های صادراتی

موضوع صادرات کالا

۱- مدارک لازم برای درخواست صدور انواع ضمانتنامه های موضوع صادرات کالا

- تکمیل دقیق فرم درخواست صدور ضمانتنامه در سربرگ شرکت با امضا و مهر مجاز شرکت (و الصاق یک قطعه تمبر مالیاتی و تایید مهر و امضای ذیل درخواست مزبور توسط بانکی که متقاضی نزد آن حساب دارد ضروری است)

- تکمیل فرم قرارداد

- ارائه گواهی توانمندی متقاضی در خصوص توانایی اجرای قرارداد یا موضوع مناقصه از وزارتخانه مربوطه.

- ارائه تصویر اسناد مناقصه (در مورد ضمانتنامه های شرکت در مناقصه) و تصویر قرارداد/ اعتبار اسنادی یا ابلاغیه ارجاع کار با اولویت بخشهای مربوط به مشخصات قرارداد/ اعتبار اسنادی و پرداخت های مربوطه (در مورد ضمانتنامه های حسن انجام کار و پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان) در دو نسخه

۲- پس از اخذ مجوز بانک مرکزی

- میزان وثائق مطابق با مفاد آئین نامه صدور ضمانتنامه و ظهنویسی از طرف بانک ها و بر اساس توانمندی شرکت و تشخیص بانک مشخص خواهد گردید.

- نرخ کارمزد این بانک جهت صدور ضمانتنامه های صدور کالا، بر مبنای تعرفه مذکور، بابت ضمانتنامه های شرکت در مناقصه ۱/۷۵ درصد و سایر موارد ۲/۲۵ درصد خواهد بود.

- در صورت صدور ضمانتنامه توسط کارگزار، تامین کارمزد کارگزار به عهده متقاضی خواهد بود.

- ارائه تعهد نامه از طرف متقاضی مبنی بر اینکه چنانچه پرداخت وجه ضمانتنامه به ذینفع موضوعیت یابد، ضمانت خواه مکلف به تامین وجه ضمانتنامه به ارز یا معادل ریالی آن بر اساس نرخ فروش ارز در روز ضبط ضمانتنامه خواهد بود.

توجه: در صورت عدم ارائه به هنگام هریک از مدارک و وثائق فوق، این بانک از ادامه انجام درخواست متقاضی خودداری خواهد نمود و از این بابت هیچگونه ادعائی مسموع نخواهد بود.

○ ضمانتنامه های صادراتی

موضوع صدور خدمات فنی و مهندسی

۱- مدارک لازم برای درخواست صدور انواع ضمانتنامه های موضوع صدور خدمات فنی و مهندسی

● تکمیل دقیق فرم درخواست صدور ضمانتنامه در سربرگ شرکت با امضا و مهر مجاز آن شرکت (و الصاق یک قطعه تمبر مالیاتی و تایید مهر و امضای ذیل درخواست مزبور توسط بانکی که متقاضی نزد آن حساب دارد ضروری است)

● تکمیل فرم قرارداد

● ارائه گواهی تایید صلاحیت از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور با درج سقف ضمانتنامه (در مورد ضمانتنامه شرکت در مناقصه)

● ارائه گواهی تایید صلاحیت از کمیته ماده ۱۹ مستقر در سازمان توسعه تجارت ایران با درج سقف ضمانتنامه و مبلغ کل قرارداد (در مورد ضمانتنامه های حسن انجام کار و پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان).

● ارائه تصویر اسناد مناقصه (در مورد ضمانتنامه های شرکت در مناقصه) و تصویر قرارداد/ اعتبار اسنادی یا ابلاغیه ارجاع کار با اولویت بخشهای مربوط به مشخصات قرارداد/ اعتبار اسنادی و پرداخت های مربوطه (در مورد ضمانتنامه های حسن انجام کار و پیش پرداخت) در دو نسخه

۲- پس از اخذ مجوز بانک مرکزی

■ ارائه تعهدنامه از طرف متقاضی مبنی بر اینکه چنانچه پرداخت وجه ضمانتنامه به ذینفع موضوعیت یابد، ضمانت خواه مکلف به تامین وجه ضمانتنامه به ارز یا معادل ریالی آن بر اساس نرخ فروش ارز در روز ضبط ضمانتنامه خواهد بود. تامین وثائق به شرح ذیل می باشد:

● ضمانتنامه تا معادل ده میلیون دلار: ۳ درصد سپرده نقدی و ۹۷ درصد سفته.

● نسبت به مازاد معادل ده میلیون دلار تا پنجاه میلیون دلار: ۵ درصد سپرده نقدی و ۹۵ درصد سفته.

● نرخ کارمزد صدور ضمانتنامه های خدمات فنی و مهندسی تا مبلغ

پنجاه میلیون دلار نیم درصد و مازاد بر آن سه دهم درصد می باشد.
 ● در صورت صدور ضمانتنامه توسط کارگزار، تامین کارمزد کارگزار به عهده متقاضی خواهد بود.
 توجه: در صورت عدم ارائه به هنگام هریک از مدارک و وثائق فوق، این بانک از ادامه انجام درخواست متقاضی خودداری خواهد نمود و از این بابت هیچگونه ادعائی مسموع نخواهد بود.

■ آدرس معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور: خیابان شیخ بهایی، بعد از خیابان ملاصدرا، خیابان لادن، شماره ۲۴، طبقه سوم، مدیریت مشاوران و پیمانکاران، تلفن: ۵۶-۸۰۴۱۷۵۰
 ■ آدرس سازمان توسعه تجارت ایران: بزرگراه چمران، جنب شهر بازی، مرکز توسعه صادرات ایران، ساختمان اداری، تلفن ۲۱۹۱۱

○ ضمانتنامه های صادراتی

موضوع قراردادهای داخل کشور و سایر موارد

۱- مدارک مورد نیاز جهت اخذ مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
 ● تکمیل دقیق فرم درخواست صدور ضمانتنامه در سربرگ شرکت با امضا و مهر مجاز آن شرکت (و الصاق یک قطعه تمبر مالیاتی و تایید مهر و امضای ذیل درخواست مزبور توسط بانکی که متقاضی نزد آن حساب دارد ضروری است)

● تکمیل فرم قرارداد

● ارائه تصویر اسناد مناقصه (در مورد ضمانتنامه های شرکت در مناقصه) و تصویر قرارداد / اعتبار اسنادی یا ابلاغیه ارجاع کار با اولویت بخشهای مربوط به مشخصات قرارداد / اعتبار اسنادی و پرداخت های مربوطه (در مورد ضمانتنامه های حسن انجام کار و پیش پرداخت) در دو نسخه

۲- پس از اخذ مجوز بانک مرکزی

● ارائه تعهد نامه از طرف متقاضی مبنی بر اینکه چنانچه پرداخت وجه ضمانتنامه به ذینفع موضوعیت یابد، ضمانت خواه مکلف به تامین وجه ضمانتنامه به ارز یا معادل ریالی آن بر اساس نرخ فروش ارز در روز ضبط ضمانتنامه خواهد بود.

- میزان وثائق مطابق با مفاد آئین نامه صدور ضمانتنامه و ظهرنویسی از طرف بانک ها و بر اساس توانمندی شرکت و تشخیص بانک مشخص خواهد گردید.
- نرخ کارمزد این بانک بابت صدور ضمانتنامه های مورد اشاره، بر مبنای تعرفه مذکور، بابت ضمانتنامه های شرکت در مناقصه ۱/۷۵ درصد و سایر موارد ۲/۲۵ درصد در سال خواهد بود .
- در صورت صدور ضمانتنامه توسط کارگزار، تامین کارمزد کارگزار به عهده متقاضی خواهد بود .

مراحل انجام کار

- این بانک پس از دریافت تمامی مدارک فوق بر حسب موضوع مورد نظر اقدامات ذیل را در اسرع وقت صورت خواهد داد:
۱. کسب مجوز از اداره صادرات بانک مرکزی ج.ا.ا.
۲. استعلام از کمیته اعتباری مستقر در مدیریت اعتبارات بانک در خصوص صدور و یا عدم صدور ضمانتنامه و همچنین میزان و ترکیب وثایق لازم
۳. اعلام وثایق و کارمزد به متقاضی ضمانتنامه جهت تامین وجه و سپس برداشت مبالغ مربوطه و در صورت ضرورت، اخذ تضمین های دیگر از متقاضی حسب مجوز کمیته اعتباری
۴. صدور ضمانتنامه درخواستی

تبصره: لازم به ذکر است در مورد ضمانتنامه های شرکت در مناقصه (در هر یک از قالبهای صدور کالا، صدور خدمات فنی و مهندسی، قراردادهای داخل کشور و سایر موارد) و در مورد ضمانتنامه های حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان که در قالب قراردادهای داخل کشور صادر می شوند تا سقف ده میلیارد ریال، نیازی به اخذ مجوز از بانک مرکزی نخواهد بود.

ب- ضمانتنامه های وارداتی

ضمانتنامه های وارداتی توسط این بانک و در قبال ارائه تضمین متقابل بانکهای خارجی، به نفع خریداران / کارفرمایان ایرانی صادر می شود. این بانک پس از کارشناسی دقیق متن ضمانتنامه و تضمین متقابل ارائه شده از سوی بانک خارجی و پس از مراحل ذیل اقدام به صدور ضمانتنامه خواهد نمود:

۱. درخواست صدور مجوز از اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی

بانک مرکزی ج.ا.ا.

۲. استعلام در خصوص وضعیت اعتباری بانک ارائه کننده تضمین

متقابل، از دایره کارگزاری و اعتبارسنجی این بانک.

کارمزد صدور انواع ضمانتنامه های ارزی وارداتی

کارمزد صدور انواع ضمانتنامه های ارزی وارداتی یک درصد در سال

و برعهده بانک ارائه کننده تضمین متقابل می باشد.

محل مراجعه: هریک از شعب بانک توسعه صادرات ایران

